

Nr 62

Av herr Nilsson, Yngve, m. fl., om vissa skärpta åtgärder mot bilstölders m. m.

Antalet bilstölders i Sverige har under 1950-talet ökats på ett oroväckande sätt. Medan de sålunda år 1950 utgjorde 7 065, var siffran år 1955 ej mindre än 25 051. Stegningen under de båda senaste åren har fortsatt i avancerad takt. Därtill kommer att de dels ökats i väsentligt högre grad än andra brott, dels är relativt sett betydligt flera än i andra länder.

Bilstölderna intar även så till vida en särställning, att de i en del fall inte bottnar i någon kriminell läggning utan i obetänksamhet och äventyrslust. Samhället har ej med tillräcklig kraft inskräpt att bilstölders i princip är stölders och ej blott lån eller egenmäktigt förfarande. Samhället har därigenom i hög grad ansvaret för att många, särskilt ungdomar, via bilstölders förleddes till brottslighet i mera avancerad bemärkelse.

Då redan vidtagna åtgärder ej medfört, att den skrämmande utvecklingen rörande bilstölders hejdats, synes mera effektiva åtgärder vara nödvändiga snarast.

I motionerna I: 165 och II: 198 vid 1957 års riksdag hemställde motionärerna, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala

1) att frågan om bilstölderna måtte givas prioritet vid samordnings- och översynsarbetet rörande ungdomsbrottsligheten samt

2) att frågorna om förstärkning av ordningspolisen eller annan skärpning av bevakningen, hållande i förvar under viss kortare tid av ertappad bil-tjuv, samt utvidgning av införselinstitutet därvid särskilt måtte beaktas.

Allmänna beredningsutskottet medgav i sitt utlåtande över motionen, att »tillgreppen av motorfordon och de spörsmål, som sammanhänger med denna företeelse, framstår i dagens läge som ett samhällsproblem av största vikt». Utskottet hävdade emellertid, att det av motionärerna hävdade önskemålet om prioritet för frågan om bilstölderna, vilket önskemål utskottet i och för sig fann beaktansvärt, redan blivit väl tillgodosett. I det sammanhanget hänvisade utskottet bl. a. till att bilstölderna ägnats stort utrymme i direktiven för 1956 års klientelundersökning rörande ungdomsbrottslingar samt till att de kommer att bli föremål för särskild uppmärksamhet vid de under justitiedepartementets ledning pågående konferenserna för samordning av åtgärder mot ungdomsbrottsligheten m. m.

Ehuru det i trots av vad utskottet härvidlag anfört synes tveksamt om kravet på bilstöldernas prioritet vid samordnings- och översynsarbetet rörande ungdomsbrottsligheten blivit i erforderlig grad beaktat, vill underteck-

nade i förhoppning om att så likväl är fallet avstå från att påyrka särskilda åtgärder i detta avseende. Vi anser också, att den av inrikesministern i årets statsverksproposition föreslagna förstärkningen av polisen i varje fall utgör ett steg i rätt riktning.

Gentemot allmänna beredningsutskottets uttalande angående det i fjolårets motion framlagda förslaget om att en ertappad biltjuv skulle få hållas i förvar under viss kortare tid, att »ett dylikt förfarande torde vara främmande för svensk rättsuppfattning», vill vi anföra en avvikande uppfattning. Vi menar sålunda, att en allt starkare folkopinion påyrkar åtgärder av sådan innebörd. Allt tyder också på att ett sådant avskräckningsmoment oundgängligen behövs för att de ständigt ökade bilstölderna skall kunna nedgå i antal. Uppenbarligen orimligt förefaller det oss vara, att ej införselinstitutet i viss utsträckning användes även, då det gäller bilstölder.

Allmänna beredningsutskottets avstyrkande av detta vid fjolårets riksdag i de ovannämnda motionerna framlagda förslag var ej principiellt utan skedde bl. a. med hänvisning till att bilskadeutredningen beräknades vara avslutad år 1957.

Kommitténs betänkande framlades också (SOU 1957:36) den 1 oktober i fjol men innebär i fråga om bilstölderna, varom betänkandets 9 § delvis handlar, ingen väsentlig ändring av gällande lag. Kommittén framhåller i betänkandet, att den ännu ej helt slutfört sitt uppdrag, eftersom frågan om efterlevandes rätt till skadestånd återstår att utreda. Då det emellertid synes klart, att spørsmålet om ett till bilstölder utvidgat införselinstitut fått allt större aktualitet, synes det oss vara angeläget, att kommittén erhåller i speciellt uppdrag att närmare utreda detta.

I anslutning till vad här anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa,

1) att fråga om hållande i förvar under viss tid av biltjuv särskilt måtte beaktas vid samordnings- och översynsarbetet rörande ungdomsbrottsligheten, samt

2) att bilskadeutredningen erhåller speciellt uppdrag att närmare utreda frågan om införselinstitutets utvidgning till att omfatta även bilstölderna.

Stockholm den 17 januari 1958

N. Yngve Nilsson
i Trobro

Ebbe Ohlsson

Carl Eskilsson

Axel Mannerskantz